

Bruksela, 24 maja 2022 r.
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSUM 133
ECOFIN 502

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 19 maja 2022 r.

Do: Sekretariat Generalny Rady

Nr dok. Kom.: SWD(2022) 148 final

Dotyczy: DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI KONSULTACJE
Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI – STRESZCZENIE
SPRAWOZDANIA Towarzyszący dokumentowi: KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO
KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU
REGIONÓW Strategia UE na rzecz energii słonecznej

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2022) 148 final.

Zał.: SWD(2022) 148 final

Bruksela, dnia 18.5.2022 r.
SWD(2022) 148 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI – STRESZCZENIE
SPRAWOZDANIA

Towarzyszący dokumentowi:

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia UE na rzecz energii słonecznej

{COM(2022) 221 final}

SPRAWOZDANIE ZBIORCZE Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH

STRATEGIA UE NA RZECZ ENERGII SŁONECZNEJ

W swoim programie prac na 2022 r. Komisja Europejska ogłosiła po raz pierwszy zamiar przyjęcia komunikatu określającego strategię na rzecz energii słonecznej w UE. Główne działania w zakresie konsultacji z zainteresowanymi stronami przeprowadzone w toku przygotowań tej inicjatywy obejmowały internetowe zaproszenie do zgłaszania uwag oraz konsultacje publiczne opublikowane w dniu 18 stycznia na stronie internetowej Komisji poświęconej konsultacjom „Wyraź swoją opinię” i dostępne do celów udzielania informacji zwrotnych przez 12 tygodni. Oprócz internetowych działań konsultacyjnych Komisja zorganizowała również wirtualną konferencję wysokiego szczebla z zainteresowanymi stronami na temat strategii UE na rzecz energii słonecznej, a także trzy warsztaty na szczeblu technicznym.

Celem tych konsultacji było zebranie opinii państw członkowskich, zainteresowanych stron i obywateli na temat proponowanego zakresu i treści strategii, a także dodatkowych elementów, które strategia ta powinna obejmować. Do głównych zainteresowanych stron, do których konsultacje te były skierowane, należały organy publiczne, przedsiębiorstwa zajmujące się energią słoneczną, takie jak wytwórcy produktów, podmioty realizujące projekty lub przedsiębiorstwa związane z integracją instalacji słonecznych, takie jak koncentratorzy lub dostawcy rozwiązań cyfrowych, w tym MŚP; społeczności energetyczne, stowarzyszenia konsumentów; organizacje pozarządowe; organizacje zajmujące się badaniami naukowymi i innowacjami oraz osoby fizyczne, które wytwarzają energię z energii słonecznej lub ją zużywają bądź są nią po prostu zainteresowane.

Niniejszy dokument należy traktować wyłącznie jako streszczenie opinii przedstawionych przez zainteresowane strony w toku konsultacji. W żadnym przypadku nie może on być postrzegany jako oficjalne stanowisko Komisji lub jej służb, a więc nie jest wiążący dla Komisji. Odpowiedzi udzielonych w ramach konsultacji nie można uznać za reprezentatywną próbę opinii wyrażanych przez ogół społeczeństwa UE.

Grono uczestniczących zainteresowanych stron

Główne zainteresowane strony, do których konsultacje były skierowane, przedstawiły opinie w ramach odpowiedzi na konsultacje publiczne, uwag przedstawionych w związku z zaproszeniem do zgłaszania uwag oraz udziału w wydarzeniach dla zainteresowanych stron. Odnotowano znaczny udział przedsiębiorstw zajmujących się energią słoneczną na wszystkich poziomach (od mikroprzedsiębiorstw po duże przedsiębiorstwa), reprezentujących różne sektory technologii energii słonecznej (skoncentrowana energia słoneczna, fotowoltaika, technologia energii słonecznej termicznej itp.), a także społeczności działających w zakresie energii odnawialnej oraz obywateli zaangażowanych w obszarze energii słonecznej lub zainteresowanych energią słoneczną. Uwagi lub informacje zwrotne przedstawił również szereg stowarzyszeń konsumentów, organizacje pozarządowych i organizacje zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami. Udział organów publicznych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym był ograniczony.

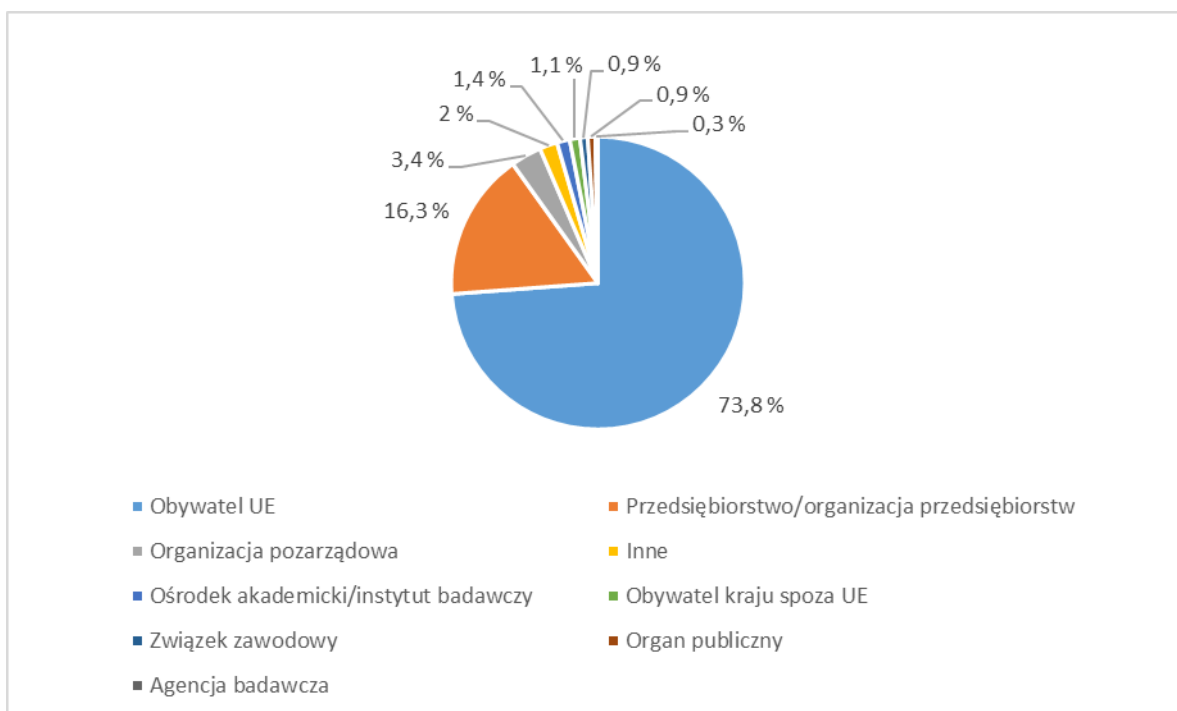
Narzędzia i metoda

Przeprowadzono ilościową i jakościową analizę odpowiedzi udzielonych w toku konsultacji publicznych i uwag otrzymanych w związku z zaproszeniem do zgłaszania uwag, w tym załączonych stanowisk. Odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru zadane w ramach konsultacji publicznych przeanalizowano z użyciem narzędzi do ilościowej analizy danych na portalu EU Survey. Odpowiedzi jakościowe (odpowiedzi na pytania otwarte oraz załączone stanowiska) zgromadzono i przeanalizowano oddzielnie od danych ilościowych. Uwagi przedstawione w związku z zaproszeniem do zgłaszania uwag sklasyfikowano według przedstawionych argumentów i dokonano ich kwantyfikacji.

Zaproszenie do zgłaszania uwag

W związku z zaproszeniem do zgłaszania uwag uwagi przedstawiło 447 osób lub podmiotów, w tym 92 uwagi stanowiły powtórzenia, a 44 nie dotyczyły zagadnienia stanowiącego przedmiot zaproszenia. W związku z powyższym faktycznie przedstawiono 311 uwag.

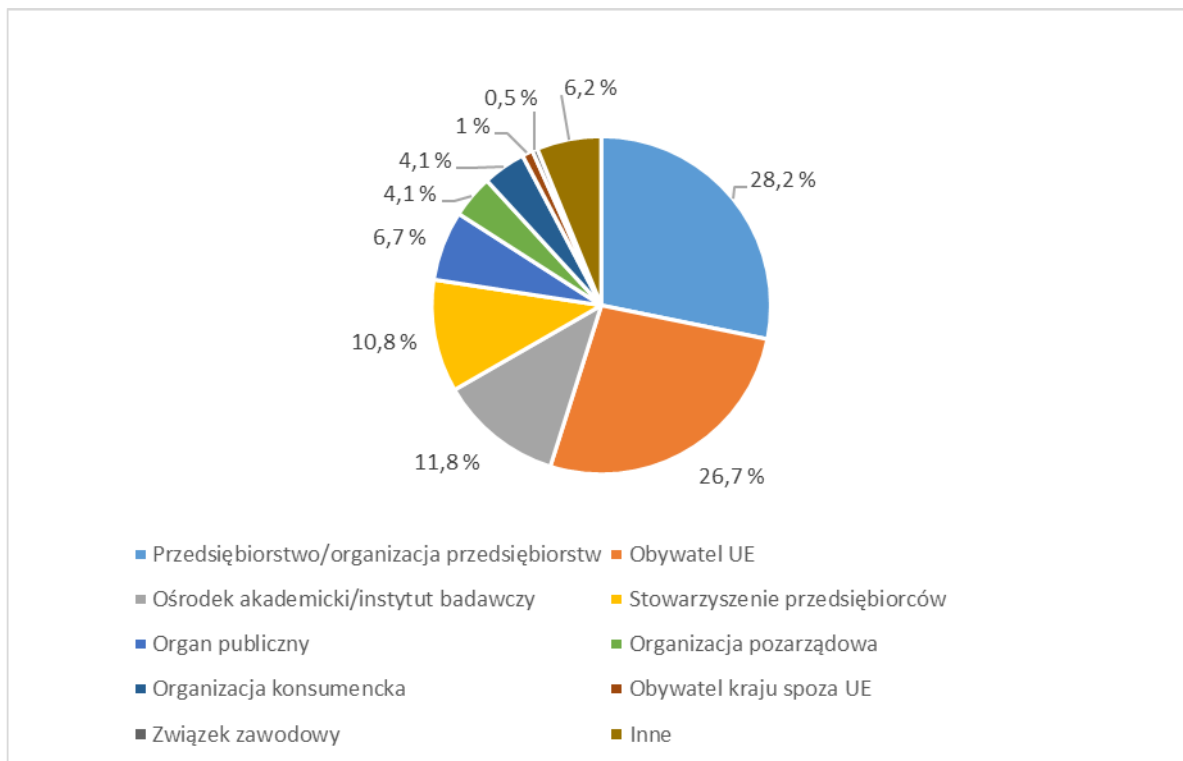
Najwięcej uwag przedstawili obywatele (266, w tym 4 uwagi od obywateli kraju spoza UE) oraz przedsiębiorstwa/organizacje przedsiębiorstw (58), organizacje pozarządowe (12), ośrodki akademickie / instytuty badawcze (5), agencje badawcze (1), związki zawodowe (3), organy publiczne (3) i inne (7).

Kwestionariusz do konsultacji publicznych

Kwestionariusz do konsultacji publicznych wypełniło 190 respondentów, z których większość to przedsiębiorstwa/organizacje przedsiębiorców (55) i obywatele UE (52). Pozostali respondenci to: przedstawiciele ośrodków akademickich/instytutów badawczych (23), stowarzyszeń przedsiębiorców (21), organów publicznych (13), organizacji pozarządowych (8), stowarzyszeń konsumentów (3), obywateli kraju spoza UE (2), związków zawodowych (1) i innych (12). Ponadto 12 respondentów stwierdziło, że reprezentują oni społeczność energetyczną, a 49 – właścicieli instalacji do rozproszonej produkcji energii z energii słonecznej na małą skalę.

Jeżeli chodzi o wskazane przez uczestników państwo pochodzenia, 44 uczestników wskazało Hiszpanię, 38 – Niemcy, 18 – Francję, 14 – Belgię i Włochy, 8 – Niderlandy, 7 – Szwecję, 5 – Austrię, Portugalię i Polskę, 4 – Grecję, 2 – Republikę Czeską, Danię, Estonię, Irlandię, Węgry i Malte, a 1 – Bułgarię, Finlandię, Litwę, Rumunię i Słowenię. W przypadku respondentów spoza UE jako państwo pochodzenia 3 respondentów zadeklarowało Norwegię, 2 – Szwajcarię i Turcję, 1 – Brazylię, Chiny, Izrael i Zjednoczone Królestwo.

Na pytanie (wielokrotnego wyboru) dotyczące wykorzystywanych technologii większość respondentów wybrała systemy fotowoltaiczne, rozproszone (87) albo wielkoskalowe (78), a w dalszej kolejności energię słoneczną termiczną, na użytek domowy (40), w przemyśle albo rolnictwie (39) lub na potrzeby systemu ciepłowniczego (29), natomiast 59 respondentów wybrało skoncentrowaną energię słoneczną (CSP).

Wyniki konsultacji publicznych

Zaproszenie do zgłaszania uwag

Spośród 311 respondentów zdecydowana większość (290) opowiedziała się za szybszym wdrażaniem energii słonecznej, czemu przeciwnych było 21 respondentów. Większość spośród tych osób opowiedziała się za znacznym wykorzystaniem energii słonecznej w budynkach, uproszczeniem przepisów i zwiększeniem wsparcia gospodarczego. Niektórzy respondenci wyrazili zaniepokojenie konkurowaniem pod względem użytkowania gruntów z rolnictwem i zwrócili uwagę na kwestie środowiskowe i bezpieczeństwo w łańcuchu dostaw.

Uczestnicy wskazali, że głównym wąskim gardłem utrudniającym rozwój projektów w zakresie energii słonecznej jest obciążenie administracyjne (77), i podkreślili konieczność skrócenia i uproszczenia procedur administracyjnych. Niektórzy uczestnicy stwierdzili również, że należy zwiększyć wsparcie (60) w formie finansowania, pożyczek lub obniżek podatków.

Część respondentów wskazała, że energię odnawialną powinny wytwarzać budynki, które

ponadto powinny wykazywać wysoką efektywność energetyczną, co w efekcie skutkowałoby obniżeniem kosztów energii ponoszonych przez gospodarstwa domowe. W tym celu respondenci ci wezwali do szybszego ułatwiania integracji systemu produkcji energii z energii słonecznej na dachach, balkonach, fasadach, ścianach lub innych częściach nowych projektów budowlanych, z wykorzystaniem renowacji budynków publicznych lub prywatnych (85). Inni respondenci wskazali na związek rozwoju wykorzystania energii słonecznej w budynkach z integracją elektromobilności i zaproponowali przyspieszenie rozmieszczania stacji postoju/ladowania pojazdów elektrycznych, w tym na autostradach. Inni uczestnicy wyrażali poparcie dla społeczności energetycznych i konsumpcji własnej jako narzędzi propagowania zdecentralizowanego wytwarzania energii z energii słonecznej (28) i informowania ogółu społeczeństwa o korzyściach i rentowności energii słonecznej (9).

Szereg respondentów stwierdziło, że systemy magazynowania stanowią najlepsze rozwiązanie umożliwiające bardziej elastyczne zarządzanie wytwarzaniem energii odnawialnej oraz zapewnienie energii w nocy (40). Niektórzy uczestnicy wspomnieli, że należy zwiększyć wykorzystanie nie tylko paneli fotowoltaicznych, ale również innych technologii dotyczących energii słonecznej, takich jak CSP (10) i technologia energii słonecznej termicznej (15). Jednym ze wskazanych kluczowych wyzwań był rozwój siły roboczej posiadającej wymagane umiejętności, wiedzę i kompetencje (7).

Jeżeli chodzi o aspekty środowiskowe, różni uczestnicy wzywali do wprowadzenia bardziej rygorystycznych norm w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz intensyfikacji badań dotyczących zasobooszczędnej produkcji i recyklingu (30). Jeżeli chodzi o podwójne użytkowanie przestrzeni wielu respondentów opowiada się za propagowaniem agrofotowoltaiki (34). Kilku respondentów poparło produkcję paneli fotowoltaicznych w UE („wyprodukowano w Europie”) (18) jako sposób na zapewnienie, aby instalowane produkty fotowoltaiczne spełniały wysokie normy środowiskowe i aby przy ich produkcji nie wykorzystywano pracy przymusowej, a także jako sposób na zwiększenie odporności łańcucha dostaw.

Kwestionariusz do konsultacji publicznych

Kwestionariusz do konsultacji publicznych zawierał łącznie 26 pytań, które w większości stanowiły pytania wielokrotnego wyboru, choć część z nich miała formę pytań otwartych. Pytania dotyczyły trzech głównych zagadnień: 1. przyspieszenia wdrażania projektów energetyki słonecznej, 2. ułatwiania integracji systemu produkcji energii słonecznej, oraz 3. zwiększania zrównoważoności, odporności, konkurencyjności, innowacji i przejrzystości w całym łańcuchu wartości energii słonecznej. Należy zauważyć, że spośród 190 respondentów większość nie udzieliła pełnej odpowiedzi na wszystkie pytania.

W pierwszej sekcji kwestionariusza najwięcej uczestników jako najważniejszą barierę w realizacji projektów dotyczących systemów fotowoltaicznych wskazało procedury wydawania zezwoleń (45), a na kolejnym miejscu uplasowały się kwestie podłączenia do sieci (43) i ramy regulacyjne (42). Z drugiej strony, najwięcej uczestników (32) wskazało, że najmniej istotną barierą jest brak akceptacji społecznej. Jeżeli chodzi o projekty CSP, najwięcej uczestników (51) wskazało, że najważniejszą barierą są ramy regulacyjne.

Jeżeli chodzi o czynniki, które negatywnie wpływają na uzasadnienie biznesowe nowych wielkoskalowych projektów dotyczących energii fotowoltaicznej w ramach sieci energetycznej, najwięcej uczestników (44) jako najważniejszą barierę wskazało niepewność dotyczącą przyszłych ram regulacyjnych, a w dalszej kolejności niepewność dotyczącą przyszłych systemów wsparcia (40) i brak zachęt do magazynowania energii „za licznikiem” (*ang.* behind-the-meter) w połączeniu z projektami w zakresie energii słonecznej (38). W przypadku tego samego pytania dotyczącego dużych projektów CSP najwięcej uczestników (49) wskazało systemy oparte na aukcjach, które są nieadekwatne do zapewnienia równych warunków

działania, a w dalszej kolejności – niepewność dotyczącą przyszłych ram regulacyjnych (46).

Uczestnicy ocenili również znaczenie czynników uniemożliwiających wdrażanie małych instalacji słonecznych w budynkach jednorodzinnych. Najwięcej uczestników (41) wskazało brak (lub niskie wynagrodzenie z tytułu) sprzedaży nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej. W przypadku instalacji w budynkach wielorodzinnych najwięcej uczestników (41) jako najważniejszy negatywny czynnik wskazało regulacyjne i publiczne ramy wsparcia, a w dalszej kolejności wskazano ramy prawne podejmowania decyzji w budynkach współwłasnościowych, w których dachy i elewacje stanowią powierzchnię wspólną (38). Około 40 respondentów nie udzieliło pełnej odpowiedzi na te dwa pytania. Ponadto większość respondentów zgodziła się ze stwierdzeniem, że w przypadku braku systemów opomiarowania netto/rozliczania netto nie będzie zachęt do montowania małych instalacji, a najwięcej respondentów (32 spośród około 100 uczestników, którzy odpowiedzieli na to pytanie) jako najważniejszy negatywny czynnik wskazało mające zastosowanie opłaty sieciowe i inne opłaty.

Na pytanie dotyczące czynników uniemożliwiających społecznościom energetycznym odgrywanie w pełni ich roli w wytwarzaniu, podziale i sprzedaży energii słonecznej wielu respondentów nie udzieliło pełnej odpowiedzi (około 90). Spośród respondentów, którzy odpowiedzieli na to pytanie, najwięcej (40) jako główny czynnik wskazało rygorystyczne i czasochłonne procedury przetargowe dotyczące dotacji oraz procedury wydawania zezwoleń na tworzenie społeczności energetycznych (również 40).

Respondenci ocenili również czynniki uniemożliwiające powstawanie instalacji słonecznych na obszarach przemysłowych/w obiektach przemysłowych. Najwięcej respondentów (37) – biorąc pod uwagę fakt, że około 70 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie – wybrało wpływ ram regulacyjnych i ram wsparcia na uzasadnienie biznesowe, a w dalszej kolejności wskazano brak klarownej długoterminowej perspektywy koniecznej do podejmowania decyzji inwestycyjnych na dużą skalę, brak zachęt do korzystania w większym stopniu z energii ze źródeł odnawialnych oraz kwestie związane z podłączeniem do sieci (po 33). Z drugiej strony za przeszkodę nie uznano niskiego potencjału elektryfikacji operacji, który przez większość respondentów (54) został uznany za najmniej ważny negatywny czynnik.

Jeżeli chodzi o instalacje wykorzystujące energię słoneczną termiczną, najwięcej respondentów (32) – biorąc pod uwagę fakt, że około 100 respondentów nie udzieliło pełnej odpowiedzi na to pytanie – wskazało na regulacyjne i publiczne ramy wsparcia, a w dalszej kolejności uplasowały się niekorzystne warunki przyłączenia źródeł odnawialnych do systemu ciepłowniczego (30).

Jako najodpowiedniejszy instrument do zachęcenia organów publicznych do wprowadzania instalacji energii słonecznej w budynkach lub na gruntach, które są ich własnością lub są przez nie wynajmowane/dzierżawione najwięcej respondentów (83) wskazało określenie celów w zakresie instalacji energii odnawialnej w budynkach publicznych, a w dalszej kolejności wskazano wymogi prawne (69). Około 60 respondentów nie udzieliło pełnej odpowiedzi na to pytanie.

Producentom produktów rolnych, w tym rolnikom i stowarzyszeniom rolników, zadano pytanie, czy zainwestowali lub planują zainwestować w energię słoneczną w swoim gospodarstwie. Spośród 22 respondentów 10 udzieliło odpowiedzi twierdzącej, w tym większość z nich (6) wskazała, że jest to element systemu opomiarowania netto/rozliczania netto. Większość respondentów, którzy nie dokonali ani nie planują takiej inwestycji (łącznie 12), jako główny powód swojej decyzji wskazała brak środków finansowych (6).

Jeżeli chodzi o zmiany regulacyjne, które byłyby pomocne w stworzeniu bardziej sprzyjających ram dodatkowej rozproszony mocy fotowoltaicznej w miejscach innych niż

budynki, swoje pomysły przedstawiło około 60 uczestników. Odpowiedzi były dość zróżnicowane, ale część tematów była wspólna dla niewielu uczestników, w tym sprzyjanie rozwojowi agrofotowoltaiki poprzez rozwój dotyczących jej ram, zwiększenie pomocy finansowej (systemy wsparcia, obniżki podatkowe itp.) lub skrócenie i złagodzenie procedur wydawania zezwoleń.

Zdecydowana większość respondentów (145) uznała, że problemy związane z kompatybilnością/interoperacyjnością elementów instalacji fotowoltaicznych lub systemów produkcji i magazynowania energii słonecznej ograniczają konsumentom wybór sprzętu do konkretnego dostawcy, producenta lub linii produktowej. Spośród 78 respondentów 45 jako powód wskazało niekompatybilny protokół/standard łączności.

Jeżeli chodzi o środki ułatwiające integrację systemu produkcji energii słonecznej, około 60 respondentów nie udzieliło pełnej odpowiedzi na to pytanie. Najwięcej respondentów (101) uznało, że drobni producenci energii słonecznej powinni mieć możliwość sprzedaży zarówno na rynku hurtowym, jak i detalicznym.

Większość respondentów zasygnalizowała, że nie świadczą oni usług w zakresie elastyczności na rzecz lokalnego operatora systemu elektroenergetycznego (74 spośród 122, którzy udzielili odpowiedzi). Jeżeli chodzi o bariery w świadczeniu usług w zakresie elastyczności (np. poprzez odpowiedź odbioru) na rzecz lokalnego operatora systemu elektroenergetycznego, najwięcej respondentów (51) jako najważniejszą barierę wskazało brak rynków lokalnych lub brak możliwości handlu partnerskiego (peer-to-peer), a w dalszej kolejności rynek zdominowany przez duże przedsiębiorstwa użyteczności publicznej (38).

Większość respondentów (102 ze 117 odpowiedzi) przyznała, że producenci energii elektrycznej z energii słonecznej na małą skalę powinni mieć możliwość sprzedaży zarówno na rynku hurtowym, jak i detalicznym. Najwięcej respondentów (51) jako główną barierę uniemożliwiającą takie uczestnictwo w rynku wskazało brak rynków lokalnych i brak możliwości handlu partnerskiego (peer-to-peer) itp. Około 100 uczestników nie oceniło jednak wszystkich barier.

Liczba respondentów, którzy nie zainstalowali baterii na potrzeby swojego gospodarstwa domowego lub przedsiębiorstwa, była większa niż tych, którzy to zrobili (79 w porównaniu z 51). Jako główny powód instalacji baterii wskazano lepsze dostosowanie zużycia energii do produkcji energii elektrycznej z energii słonecznej (37) i zmniejszenie zależności od sieci (36). Większość respondentów, którzy nie zainstalowali baterii, była zdania, że było to zbyt drogie, aby przynieść wartość dodaną (39). Jeżeli chodzi o komunikację sieciową rozproszonych systemów fotowoltaicznych, większość uczestników, którzy udzielili odpowiedzi, uznała, że potrzebny jest wspólny format danych (87 spośród 106 odpowiedzi), a jeżeli chodzi o produkcję danych, większość respondentów, którzy udzielili odpowiedzi, była zdania, że produkcja danych powinna następować w czasie zbliżonym do przedziałów czasowych na rynkach energii elektrycznej lub nawet w czasie jeszcze bardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego (78 spośród 99 odpowiedzi).

W odpowiedzi na pytania dotyczące łańcucha wartości większość respondentów (121–150) uznała, że ważne byłoby stosowanie środków wymagających większej przejrzystości i wprowadzających wymogi ilościowe (w odniesieniu do śladu węglowego, zrównowazenia środowiskowego i warunków zatrudnienia) w zakresie produktów/systemów energetyki słonecznej sprzedawanych w UE. Zdecydowana większość respondentów (151) uznała, że zależność UE od importowanych produktów/materiałów w sektorze energii słonecznej stwarza podatność na zagrożenia lub ryzyko dla przyspieszenia wdrażania energii słonecznej, a ponadto wielu uczestników (142) uznało, że wyzwania związane z łańcuchem dostaw prawdopodobnie miałyby znaczący wpływ na dostępność opłacalnych rozwiązań w zakresie energii słonecznej

na rynku UE w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Poproszeni o wybranie głównych czynników ograniczających zdolność UE do wytwarzania własności intelektualnej i innowacji w odniesieniu do łańcucha wartości energii słonecznej respondenci najczęściej wskazywali ograniczoną produkcję na dużą skalę w UE (99). Jeżeli chodzi o sektory łańcucha dostaw fotowoltaiki o największym potencjalne pod względem zwiększenia konkurencyjności przemysłu UE, respondenci najczęściej wskazywali nowe technologie (np. heterozłącze, perowskity, tandem) (66), ale również produkcję modułów (56) i ogniw (55) oraz produkcję sprzętu (54). Jeżeli chodzi o środki, które wniosłyby wkład w zrównoważony rozwój, konkurencyjność i odporność unijnego łańcucha wartości energii słonecznej, najwięcej respondentów (76) jako środek wykazujący największy potencjał wskazało dostęp do korzystnych warunków finansowania, a następnie rozpoczęcie procesu ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania dla sektora energii słonecznej (69) oraz wspieranie rozwoju wielkoskalowych zakładów produkcyjnych, w tym przez przyspieszone udzielanie pozwoleń (64).

Stanowiska

Komisja Europejska otrzymała 35 dokumentów zawierających streszczenia lub stanowiska dotyczące energii słonecznej ze strony szeregu organizacji, w tym organów administracji publicznej, przedsiębiorstw, operatorów systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego, podmiotów z sektora prywatnego, stowarzyszeń obywateli itp. W znacznej mierze komunikaty przekazane tym kanałem stanowiły powtórzenie uwag otrzymanych za pośrednictwem kwestionariusza. W niniejszej sekcji podsumowano zatem przedstawione w tych dokumentach postulaty, które nie znalazły swojego odzwierciedlenia w powyższym streszczeniu.

Otrzymane w ten sposób uwagi rzuciły nowe światło na kwestię skutków społecznych szerszego wykorzystania energii słonecznej, jeżeli chodzi o zwalczanie ubóstwa energetycznego, wspieranie zbiorowej konsumpcji własnej, rozwiązywanie problemów najemców w zakresie dostępu do energii odnawialnej itp. Zainteresowane strony zaproponowały wprowadzenie systemów wsparcia skierowanych do gospodarstw domowych o niskich dochodach, których nie stać na dokonanie wstępnej koniecznej inwestycji w instalację słoneczną, lub też ustanowienie mechanizmów zapewniających zachęty zarówno dla właścicieli, jak i najemców. Aby ułatwić instalację urządzeń wykorzystujących energię słoneczną w budynkach wielorodzinnych, zainteresowane strony zaproponowały zmianę zasad podejmowania decyzji w przypadku tych budynków z myślą o przyspieszeniu i uproszczeniu procesu decyzyjnego na przykład poprzez podejmowanie decyzji większością zwykłą. Zainteresowane strony zaproponowały, aby w celu propagowania konsumpcji własnej zapewnić prosumetom możliwość zmiany dostawcy, co będzie skutkowało wzmocnioną konkurencją pod względem wynagrodzenia z tytułu energii elektrycznej, którą wprowadzają do sieci. Niektóre zainteresowane strony postulowały, aby takie wynagrodzenie odpowiadało co najmniej rynkowej cenie energii elektrycznej. Uznano również, że małe instalacje muszą uczestniczyć w rynku energii elektrycznej, z uwagi na konieczność propagowania zdecentralizowanego wdrażania. Inne zainteresowane strony wskazały, że w niektórych przypadkach wdrażanie na dachach blokuje lokalne regulacje dotyczące zewnętrznych elementów budynków, oraz zwróciły się z prośbą o uproszczenie i skrócenie procesu wydawania zezwoleń w odniesieniu do takich instalacji. Postulowano również, aby zrezygnowano z niektórych podatków w przypadku konsumpcji własnej i dzielenia się energią elektryczną, a także zmianę taryf sieciowych z myślą o sprzyjaniu zdecentralizowanemu wytwarzaniu energii słonecznej. Podkreślono również konieczność pełnego wdrożenia przepisów UE dotyczących społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej.

Jednocześnie wiele zainteresowanych stron zaproponowało rozwiązania sprzyjające

wprowadzaniu dużych instalacji, takich jak ogólnokrajowy mechanizm identyfikacji odpowiednich obszarów lub elastyczne wykonywanie przepisów w zakresie ochrony środowiska, z wykorzystaniem obowiązujących już odstępstw w interesie publicznym. Jednocześnie wiele zainteresowanych stron zaproponowało kompleksowe rozwiązania służące usunięciu przeszkód związanych z podwójnym użytkowaniem przestrzeni lub powierzchni, obejmujące przepisy dotyczące różnych sektorów, tj. z jednej strony energii, i z drugiej strony budownictwa, rolnictwa, infrastruktury itp.

Niektóre rządy krajowe i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej podkreśliły również, że Unia Europejska powinna przestrzegać prawa państw członkowskich do decydowania o krajowej polityce energetycznej i powstrzymać się od proponowania dodatkowych przepisów w tym sektorze. Organy administracji na szczeblu lokalnym podkreśliły natomiast, że unijne regiony najbardziej oddalone są uzależnione od odizolowanych systemów energetycznych, podczas gdy w art. 349 TFUE zapewniono ochronę ich suwerenności energetycznej. Oznacza to konieczność rozwoju instalacji energii odnawialnej i rozwiązań w zakresie magazynowania. Inne zainteresowane strony również podkreśliły występujące przeszkody w rozwoju rozwiązań w zakresie magazynowania.

Niektóre sektory przemysłowe skorzystały z tego kanału do przedstawienia swoich postulatów. Wskazano na konieczność zapewnienia dalszego wsparcia na rzecz słonecznej energii cieplnej, której bardziej powszechne wykorzystanie umożliwiłoby obniżenie emisyjności niektórych procesów przemysłowych w obszarach, w których istnieje duży potencjał, ale postęp jest nieznaczny. Szczególnie aktywni byli przedstawiciele sektora skoncentrowanej energii słonecznej, którzy zwrócili się o specjalne wsparcie na rzecz odnawialnych źródeł energii, które zapewniają stabilność sieci, w tym CSP.

Ponadto szereg postulatów przedstawili przedstawiciele sektora wytwarzania energii z energii słonecznej. Wezwali oni między innymi do uznania tego sektora za sektor strategiczny dla UE, zapewnienia dostępu do finansowania (w tym w ramach ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania), określenia unijnej wartości docelowej dotyczącej mocy produkcyjnych oraz rezygnacji z obecnych ceł antidumpingowych nałożonych na niektóre elementy potrzebne do wytwarzania produktów fotowoltaicznych.

Działania informacyjne

Oprócz wyżej przedstawionych działań w dniu 29 marca Komisja zorganizowała wirtualną konferencję wysokiego szczebla z zainteresowanymi stronami na temat strategii UE na rzecz energii słonecznej, w której wzięło udział 250 uczestników. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele wysokiego szczebla instytucji UE oraz podmiotów z unijnego sektora energii słonecznej termicznej: przedstawiciele przemysłu, organizacje obywatelskie, organy regulacyjne, analitycy, naukowcy i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego. Uczestnicy konferencji jednogłośnie opowiedzieli się za przyspieszeniem i ułatwieniem wdrażania instalacji słonecznych z zachowaniem wysokich norm środowiskowych i standardów społecznych. Większość uczestników podkreśliła znaczenie podwójnego użytkowania przestrzeni. Podkreślono również wagę umocnienia europejskiego łańcucha dostaw, chociaż nie osiągnięto konsensusu w kwestii tego, jakie unijne środki można by przyjąć, aby osiągnąć ten cel. Jako główny przyszły element omówiono zdecentralizowane wdrażanie prowadzone przez obywateli w oparciu na przykład o społeczności energetyczne.

Komisja wzięła również udział w trzech warsztatach technicznych poświęconych konkretnym zagadnieniom z udziałem badaczy i zainteresowanych stron z branży:

- w toku pierwszych warsztatów – na temat fotowoltaiki zintegrowanej z budynkiem (BIPV)

- zainteresowane strony podkreśliły, że produkty BIPV podlegają obowiązkowej procedurze podwójnej certyfikacji – jako wyroby budowlane i jako produkty sektora energii elektrycznej – a w UE nie funkcjonują jednolite procedury certyfikacji produktów;
- w toku drugich warsztatów – dotyczących możliwości i barier w branży produkcji energii fotowoltaicznej – zainteresowane strony wskazały, że chociaż innowacyjność stanowi podstawową przewagę UE, brak produkcji powoduje obniżenie konkurencyjności środowiska innowacyjnego. Wskazano, że rozszerzenie produkcji wymaga przede wszystkim dostępu do finansowania ze względu na konkurencję ze strony produktów importowanych, co – zdaniem zainteresowanych stron – wynika z nierównych warunków działania na szczeblu międzynarodowym;
- w toku trzecich warsztatów z udziałem przedstawicieli sektora skoncentrowanej energii słonecznej (sektory energii elektrycznej i ciepłej), zainteresowane strony przedstawiły pogląd, że skoncentrowana energia słoneczna nie powinna konkurować z energią fotowoltaiczną na podstawie kosztów, ponieważ CSP wnosi wartość dodaną do systemu w postaci przechowywania energii ciepłej i może np. zapewnić dostawy energii elektrycznej w nocy. Zainteresowane strony wezwały zatem do organizacji aukcji, w których uznaje się korzyści wynikające ze sterowalnych źródeł energii odnawialnej.

Wnioski

Wyniki otwartych konsultacji publicznych są w dużej mierze zgodne z głównymi założeniami inicjatywy. Wskazują one na zdecydowane poparcie dla przyspieszenia wdrażania energii słonecznej w UE i dla zwiększenia roli, jaką w tym procesie odgrywa unijna branża energetyki słonecznej.

Należy podkreślić, że niektóre wnioski przedstawione w toku tego procesu konsultacji zostaną rozpatrzone w ramach innych inicjatyw prowadzonych lub zaplanowanych przez Komisję Europejską. Zwłaszcza, jeżeli chodzi o równoległą inicjatywę dotyczącą szybszego wydawania zezwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej, gdyż kwestię wydawania zezwoleń wskazano jako główną barierę uniemożliwiającą szybsze wdrażanie. Inne kwestie wiążą się z pełnym wdrożeniem obowiązujących obecnie przepisów UE i wniosków przedstawionych w 2021 r. w ramach pakietu „Gotowi na 55”, w tym proponowanej zmiany dyrektywy w sprawie energii odnawialnej.

Inicjatywa ta opiera się w głównej mierze na założeniu, że aby osiągnąć unijne cele w zakresie energii odnawialnej, trzeba zastosować wszystkie formy wdrażania, przy czym wyniki procesu konsultacji wyraźnie świadczą o słuszności takiego podejścia. Wdrażanie na dużą skalę jest konieczne i musi być zgodne z wykorzystaniem gruntów do innych celów oraz z rygorystycznymi normami środowiskowymi. Należy również propagować innowacyjne formy wdrażania w połączeniu z rolnictwem lub infrastrukturą transportową. Ponadto, aby wspierać zdecentralizowane wdrażanie prowadzone przez obywateli i społeczności, należy wprowadzić zestaw inicjatyw, a jednocześnie usunąć zbędne bariery.

Wyniki konsultacji potwierdziły również, że zainteresowane strony zdecydowanie popierają zwiększenie roli unijnej branży energetyki słonecznej ze względu na wiążące się z nią korzyści gospodarcze albo chęć większego uniezależnienia się od importu. Istnieje szeroki wachlarz instrumentów, które UE może wykorzystać do przeprowadzenia tego procesu. Ponadto wyniki konsultacji odzwierciedlają wyraźne zapotrzebowanie na produkty energetyki słonecznej spełniające wysokie normy w zakresie zrównoważonego rozwoju.

